

Hulprekeningen van het Eigen Vermogen.

- Opbrengsten verkoop rekeningen
- Inkooprekeningen
- Diverse opbrengsten rekeningen
- Diverse kosten rekeningen

4

De kolommenbalans

De eerste boekhoud-cirkel is bijna rond. Nog een truc en je kunt jezelf junior-boekhouder noemen.

4.1

DE KOLOMMENBALANS EN DE HULPREKENINGEN VAN HET EIGEN VERMOGEN

INFO 4.1 EN 4.2

- Hierna zie je de grootboekrekeningen van Mohammed Benali van de eerste week van februari. Maak met behulp van de grootboekrekeningen voor Mohammed een proef- en saldibalans.

Naam rekening: Kas		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans	€ 1203 -	
4	Betaald aan De Gans		€ 300 -
5	Ontvangen van Grijsma	645 -	
5	Betaald voor reclame		1000 -
5	Van bank gehaald	2500 -	
6	Ontvangen van Pieterse	3.154 -	
9	Weekomzet	16451 -	

Gebouwen

Naam rekening: Gebouwen		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans	€ 20.000 -	

201.000

Bank →

Naam rekening: Inventaris		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans	€ 17.500 -	
6	Snijmachine	1350 -	

Naam rekening: Bank		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans	€ 102563 -	
3	Ontvangen van Akfalan	1320 -	
4	Betaald aan Jongma		€ 4261 -
4	Schilderwerk		2500 -
5	Gestort naar de kas		2500 -
6	Snijmachine		1350 -

113.284

17.917

Naam rekening: <i>Goederen</i>		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans	€ 13501 -	
	4 Slachthuis Diepstra		€ 2300 -
	5 Verkopen aan Verheul		55 -
	5 Erasalan	1750 -	
	6 LTC Topspin		1230 -
	9 Kasverkopen		6903 -

Naam rekening: <i>Crediteuren</i>		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans		€ 21674 -
	4 Jongema	€ 4567 -	
	4 Slachthuis Diepstra		2300 -
	4 De Gans	300 -	
	5 Erasalan		1750 -

Naam rekening: <i>Banklening</i>		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans		€ 160000 -

Naam rekening: <i>Debiteuren</i>		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans	€ 33453 -	
	3 Aktoian		€ 1321 -
	5 Verheul	105 -	
	5 Grijsma		645 -
	6 Pieterse		3154 -
	6 LTC Topspin	2000 -	

Naam rekening: <i>Eigen vermogen</i>		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 3	Van balans		

Naam rekening: <i>Ophrengst verkopen</i>		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 5	Verheul		€ 105 -
	6 LTC Top Spin		2000 -
	9 Weekverkopen		16451 -

Naam rekening: <i>Kostprijs verkopen</i>		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 5	Verheul	€ 55 -	
	6 LTC Top Spin	1230 -	
	9 Winkelverkopen	6903 -	

Naam rekening: <i>Aigemene kosten</i>		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
febr. 4	Schilderwerk	€ 9500 -	
	5 Reclame	1000 -	

- 2 Slijter Roel van de Ree kan vrij goed van zijn eigen voorraad afblijven. Maar gisteravond heeft hij met een vriend een van de betere flessen uit zijn voorraad opgedronken. Dat alles als afsluiting van de maand april en voor Koninginnedag. Een dag later, maakt hij aan de hand van zijn grootboek een proef- en saldbalans opstellen. Zijn grootboek ziet er als volgt uit:

Naam rekening: <i>Winkelpand</i>		Rek.nr: 0100	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans	€ 243.000	-

Naam rekening: <i>Winkelinventaris</i>		Rek.nr: 0200	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans	€ 16.050	-
	3 Kassa gekocht	5.100	-

Naam rekening: <i>Privé</i>		Rek.nr: 0550	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 15	Uit de kas genomen	€ 2.000	-
	22 Gas en licht voor woonhuis	250	-
	29 Goedaeren	198	-
	29 Uit de kas genomen	2.500	-

Naam rekening: <i>Eigen vermogen</i>		Rek.nr: 0700	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans		€ 188.063

Naam rekening: <i>Banklening</i>		Rek.nr: 0800	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans		€ 98.000
	28 Aflassing april	€ 1.500	

Naam rekening: <i>Kas</i>		Rek.nr: 1000	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans	€ 93.24	-
	8 Papier gekocht		€ 175
	8 Winkelverkopen	4.506	-
	15 Winkelverkopen	2.812	-
	15 Privéopname		2.000
	22 Gas en licht zaak		650
	22 Gas en licht woonhuis		250
	22 Winkelverkopen	391	-
	29 Winkelverkopen	9.003	-
	29 Privéopname		2.500

Naam rekening: <i>Debiteuren</i>		Rek.nr: 1300	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans	€ 18.023	-
	6 G. Moelijkker		€ 1.703
	7 Schiebroek 94	3.012	-
	12 Schiebroek 94		1.230
	15 De Gast		13.010
	25 G. Moelijkker	1.324	-

Naam rekening: <i>Crediteuren</i>		Rek.nr: 1400	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans		€ 18.913
	6 Havenstad	€ 1.613	-
	10 Radder	2.120	-
	12 Radder		3.120
	23 Havenstad		1.816
	28 Radder	3.520	-

Naam rekening: VSB-bank		Rek.nr: 1610	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans	€ 1921 -	
10	Radder		€ 2120 -
15	De Gast	1301 -	
28	Radder		3520 -

Naam rekening: Rabo-bank		Rek.nr: 1620	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans		€ 279 -
3	Aankoop kassa		5100 -
6	Havenstad		1615 -
6	G. Moeilijker	€ 1705 -	
28	Aflossing rente		3000 -

Naam rekening: Voorraad goederen		Rek.nr: 7000	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 1	Van balans	€ 32123 -	
8	Winkelverkopen		€ 2132 -
12	Radder	3120 -	
	Schiebroek 94	600 -	
15	Winkelverkopen		1306 -
17	Schiebroek 94		1430 -
22	Winkelverkopen		1887 -
23	Havenstad	1816 -	
25	G. Moeilijker		798 -
29	Winkelverkopen		3913 -
	Voor privegebruik		198 -

Naam rekening: Kostprijs verkopen		Rek.nr: 8100	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 8	Winkelverkopen	€ 2132 -	
12	Schiebroek 94		€ 600 -
15	Winkelverkopen	1306 -	
17	Schiebroek 94	1430 -	
22	Winkelverkopen	1887 -	
25	G. Moeilijker	798 -	
29	Winkelverkopen	3913 -	

Naam rekening: Algemene kosten		Rek.nr: 4000	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 8	Papier gekocht	€ 175 -	
22	Gas en licht	650 -	
25	G. Moeilijker		€ 176 -
28	Rente banklening	1500 -	

Naam rekening: Opbrengst verkopen		Rek.nr: 8300	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
apr. 8	Winkelverkopen		€ 4506 -
12	Schiebroek 94	€ 1230 -	
15	Winkelverkopen		2812 -
17	Schiebroek 94		3012 -
22	Winkelverkopen		3912 -
25	G. Moeilijker		1500 -
29	Winkelverkopen		9003 -

In de meeste boekhoudingen komen meer rekeningen voor dan je tot nu toe hebt gebruikt.

Hieronder vind je daarvan een voorbeeld. Schrik niet, het systeem blijft hetzelfde.

3 Fietsenhandelaar Jan Kok heeft zijn eigen proefbalans opgesteld. Maak voor Jan Kok de saldibalans.

REKENING		Proefbalans		Saldibalans	
Nr	Naam	Debet	Credit	Debet	Credit
0100	Winkelpand	€ 418000	-		
0200	Inventaris	127500	€ 3500		
0550	Privé		800		
0700	Eigen vermogen				
0800	Hypotheek	2312	316206		
1000	Kas	2012	813		
1100	Postbank	108943	6391		
1110	ABN/AMRO-bank	1221	2213		
1300	Debiteuren	23487	12613		
1400	Crediteuren	6842	23641		
7010	Voorraad fietsen	23950	6298		
7020	Voorraad brommers	38324	20613		
7030	Voorraad onderdelen	16123	8027		
8000	Kostprijs verkopen	16342	2450		
8100	Loonkosten	3500			
8200	Verkoopkosten	2945			
8300	Verliezen op verkoop	873			
8400	Verleende kortingen	2917			
8500	Opbrengst verkopen	5795	57941		
8600	Extra opbrengsten		916		
8700	Ontvangen rente		1357		

INFO 4.3

Met de proef- en de saldibalans ben je er nog niet. Er volgen nog twee kolommen.

De eerste daarvan is de verlies- en winstrekening.

Boos was Anniek. Nee, dat is wat zwak uitgedrukt. Wild, razend was ze toen ze de balans van de winkel op 1 juli zag. Heel de maand juni had Eric beweerd dat het zo goed ging met de zaak en nu na een maand blijkt het eigen vermogen met zo'n € 2.000,- te zijn afgenomen. Eric weet nog net de tennisballen te ontwijken die Anniek gooit. Later zal hij het allemaal uitleggen.

- 4 Waaron kan Eric toch gelijk hebben wanneer hij zegt dat het in de maand juni erg goed gegaan is met de winkel.

- 5 Anniek en Eric begonnen de maand juni met een eigen vermogen van € 79.535,-. Aan het eind van de maand was het eigen vermogen € 77.784,-. Laat door berekening in het eigen vermogen zien dat Eric zijn eigen vermogen goed berekend heeft.

De verandering in het eigen vermogen kwam door de volgende financiële feiten tot stand:

€ 2.330

Nr	
Ontvangen van	Tennisshop ACE Alphen a/d Rijn
bedrag	~~€ 2.330~~
zegge	~~Drieëntwintighonderddertig euro~~
wegens	Reparaties aan winkelpand Alphen a/d Rijn plaats datum

Intern boekingsstuk		
Omschrijving		
Winkelverkopen in de maand juni	€ 13967	-
Inkoopwaarde € 5898,-		
Datum	€ 13967	-

POSTBANK

E. EN A. NOOITGEDACHT
HOOFDSTRAAT 33
3133 XH ALPHEN A/D RIJN

Afrekening **GIROrekening**
in euro's

Deuren	Girorekening	Blijft	Volgens
-20...	1234567	12	
Totaal afgeboekt bedrag			Vorig saldo
5.990,00			16.929,00
Totaal bijgeboekt bedrag			Nieuw saldo
0,00			10.939,00

Geboekt op	Naam/waarschrijving	*Inzet/betrag	Cods. Nr.	Giro/Bankrekening	A/Bij	Bedrag
	VAKANTIE BARBADO'S		0V		AF	5.990,00

Girofoon (026) 3 555 866
Actueel saldo en bij- en afschrijvingen
dagelijks van 7.00 uur 's ochtonds tot 2.00 uur 's nachts

Klanten service (026) 445 77 11
Maandag t/m vrijdag van 8.00 uur tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 uur tot 17.00 uur

Intern boekingsstuk		
Omschrijving		
Per kas betaald aan zaterdaghulp voor 5 keer werken	€ 750	-
Datum	€ 750	-

Intern boekingsstuk		
Omschrijving		
Betaald met kasgeld grote beurt privé-auto	€ 750	-
Datum	€ 750	-

Naam rekening: Eigen vermogen		Rek.nr:	
Datum	Omschrijving	Debet	Credit
	Beginsaldo		€ 219.700 -

De toename of afname van het eigen vermogen zegt niet alles over de gang van zaken binnen een bedrijf. Niet altijd betekent een afname van het eigen vermogen dat het slecht gaat. Het omgekeerde is ook niet waar.

Anniek wil graag weten hoe het komt dat het eigen vermogen is afgenomen. Er is dus duidelijk behoefte aan meer informatie. Dat kan met hulprekeningen van het eigen vermogen.

6 Hieronder staan vijf situaties waardoor een verandering in het eigen vermogen is opgetreden. Geef telkens in je eigen woorden aan wat de reden voor die verandering kan zijn.

1 Het gaat erg slecht met het bedrijf van Piet de Boer. Hij is bij zijn oom Sjaak de Boer langs geweest om hulp te vragen. Deze heeft hulp toegezegd. Het eigen vermogen van het bedrijf is hierna aanzienlijk gestegen.

---

2 De Ramadan is geweest en de slagerij van Mohammed Benali heeft topdagen gedraaid. Toch is zijn eigen vermogen afgenomen.

---

3 Het gaat slecht met de pc-winkel van Iris Renerie. Klanten genoeg, geen kosten en toch daalt haar eigen vermogen.

---

4 Door een verbouwing is de slijterij van Roel van de Ree gesloten. Zijn eigen vermogen neemt af.

---

5 Van een bedrijf neemt het eigen vermogen ieder jaar in de zomer toe en in de winter af.

- 7** Hieronder staan acht financiële feiten die invloed hebben op het eigen vermogen van Mohammed Benali. Om meer informatie uit zijn boekhouding te kunnen halen heeft Mohammed besloten zijn grootboek uit te breiden met hulprekeningen van het eigen vermogen.

Hij gebruikt de volgende rekeningen:

- 4000 Algemene kosten
- 8000 Kostprijs verkopen
- 8500 Opbrengsten verkopen

a Maak van de financiële feiten de codering.

- 1 Verkocht op rekening diverse goederen voor: € 445,-.
De inkoopwaarde van de goederen bedraagt € 273,-.
- 2 Per kas reclamefolders betaald ad € 275,-.
- 3 Van een klant goederen teruggenomen. De verkoopprijs was € 15,-.
Inkoopwaarde was € 6,-. Er is contant geld teruggegeven.
- 4 Benzine getankt ad € 110,-. Contant betaald.
- 5 Contant verkocht in week 23 goederen voor € 3.440,-.
Inkoopwaarde van de goederen € 1.430,-.
- 6 Een rekening van € 203,- ontvangen voor een reparatie aan de kassa.
De rekening moet nog worden betaald.
- 7 Nieuwe uitlaat onder de auto laten monteren.
De rekening ad € 400,- moet nog worden betaald.
- 8 De zaterdaghulp per kas € 75,- betaald.

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

Boekingsstuk nummer:					
Naam rek.	Debet		Credit		V

HULPREKENINGEN VAN HET EIGEN VERMOGEN EN DE INVLOED DAARVAN OP HET EIGEN VERMOGEN

INFO 4.3 EN 4.4

Hulprekeningen hebben invloed op de hoogte van het eigen vermogen. Met behulp van deze rekeningen kun je een resultatenrekening opstellen. In de boekhouding zijn het opstellen van de balans en de resultatenrekening het uiteindelijke doel.

De balans is een foto en geeft antwoord op de vraag: 'Hoe ziet mijn bedrijf er op dit moment uit?'

De resultatenrekening is een film en geeft antwoord op de vraag: 'Hoe heeft mijn bedrijf het de afgelopen tijd gedaan?'

- 8** De resultatenrekening van groothandel Casablanca BV ziet er in november als volgt uit:

Resultatenrekening Casablanca BV			
Nr	Naam	Kosten	Opbrengsten
	Kostprijs verkopen	€ 13.245 -	
	Opbrengst verkopen		€ 45.967 -
	Verstelkosten	1.478 -	
	Loonkosten	3.740 -	
	Overige kosten	6.864 -	
	Saldo winst/verlies		
		€	€

Sluit de bovenstaande resultatenrekening af.

Een ondernemer zal er alles aan doen om zijn kosten zo laag mogelijk te houden. Want hoe lager de kosten, hoe hoger de winst. Informatie over de hoogte van zijn kosten kan hij uit zijn boekhouding halen. De boekhouding is dus een belangrijke bron van informatie.

Tot nu toe is het aantal kostenrekeningen beperkt gehouden. Tot het einde van dit werkboek mag je zelfs alle kosten boeken op één rekening: bedrijfskosten of algemene kosten.

In werkelijkheid doen ondernemers er veel aan om de kosten zoveel mogelijk te scheiden. Dan is snel te zien welke kosten te hoog zijn. Ze gebruiken een groot aantal kostenrekeningen.

Hierna volgen een paar opdrachten met meerdere kostenrekeningen.

- 9 Fietsenmaker Jan Kok wil zoveel mogelijk zijn kosten uit elkaar houden. Welke verschillende kostenrekeningen kan Jan allemaal gebruiken?

- 10 Speelgoedwinkel Bert en Ernie heeft over de maand mei de volgende resultaten gehaald:

- 8000 Inkoopwaarde verkopen € 7.453,-
- 8100 Loonkosten € 2.653,-
- 8200 Verkoopkosten € 354,-
- 8300 Uitgekeerde spaarkaarten € 235,-
- 8400 Ontvangen rente € 704,-
- 8500 Opbrengst verkopen € 23.865,-

Stel voor speelgoedwinkel Bert en Ernie de resultatenrekening over de maand mei op.

Resultatenrekening Bert & Ernie				
Nr	Naam	Kosten		Opbrengsten

De saldibalans van de populaire meidengroep The Bad Girls ziet er als volgt uit:

REKENING		Saldibalans		Resultaten			Eindbalans	
Nr	Naam	Debet	Credit	Verlies kosten	Winst opbrengst	Debet	Credit	
0200	Muziekinstallatie	€ 354.000	€ 1.550					
0300	Instrumenten	145.000						
0700	Eigen vermogen							
1000	Kas	17.450	9.760					
1100	VSB-bank	1876.900	390.560					
1200	ABN/AMRO-bank	948.870	1.850.760					
1300	Debiteuren	645.780	543.980					
1400	Crediteuren	425.860	789.210					
3010	Voorraad cds	10765.950	8.794.040					
3020	Voorraad T-shirts	34.800	8.900					
8010	Inkoopwaarde cds	1986.750						
8020	Inkoopwaarde T-shirts	25.900						
8100	Concertkosten	156.950						
8210	Opbrengst cds		3.987.560					
8220	Opbrengst T-shirts		54.800					
8230	Opbrengst concerten		1.765.940					

Maak voor The Bad Girls de kolommenbalans af.

Het gebruik van hulprekeningen van het eigen vermogen heeft als voordeel dat bepaalde cijfers zichtbaar blijven.

Het is mogelijk dat het erg goed gaat met een bedrijf, maar dat het eigen vermogen toch is afgenomen. Dat kan bijvoorbeeld komen omdat de eigenaar voor privé-gebruik geld uit de zaak heeft gehaald.

Ook het omgekeerde kan het geval zijn: het eigen vermogen is toegenomen terwijl het slecht gaat met het bedrijf. De oorzaak kan zijn dat de eigenaar om de zaak te redden privé-geld in het bedrijf heeft gestoken.

De toe- of afname van het eigen vermogen zegt dus niet altijd iets over de 'gezondheid' van een bedrijf. Het is erg handig als cijfers over omzet, winst en kosten zichtbaar blijven.

Privé-opnames en privé-stortingen hebben invloed op het eigen vermogen van een bedrijf. Dat geldt ook voor goederen die voor eigen gebruik uit de zaak worden gehaald zonder dat die worden betaald. Deze privé-acties kunnen het financiële beeld van het bedrijf beïnvloeden en misschien een verkeerde indruk wekken.

- 15** Ook autodealer Hamza wil hulprekeningen van het eigen vermogen gaan gebruiken. Hij heeft ook een grootboekrekening privé.

Hierna zie je een aantal financiële veranderingen van Hamza die invloed hebben op Hamza's eigen vermogen. Verzin voor Hamza vier hulprekeningen van het eigen vermogen en verwerk de financiële veranderingen voor zover mogelijk in die hulprekeningen; de andere rekeningen mag je buiten beschouwing houden.

Bereken het bedrijfsresultaat en de toe- of afname van zijn eigen vermogen door het maken van een resultatenrekening.

- 1 Contant een auto verkocht voor € 25.950,-. Inkoopwaarde van de auto € 16.350,-. Verkoopkosten € 1.250,-.
- 2 Contributie voor de hockeyvereniging per bank betaald ad € 450,-.
- 3 Afrekening van het energiebedrijf over deze maand per bank betaald. De rekening was € 980,-, een vierde deel was voor het woonhuis.
- 4 Op rekening een auto verkocht voor € 67.500,-. De inkoopwaarde van de auto was € 51.000,-. Verkoopkosten € 5.200,-.
- 5 Lonen per bank betaald € 5.400,-.
- 6 De afgewerkte olie laten verwijderen. De kosten hiervan ad € 1.560,- zijn contant betaald.
- 7 Een vriendin voor haar verjaardag een auto cadeau gegeven. De inkoopwaarde van de auto was € 12.000,-.
- 8 Contant verkocht een auto voor € 19.000,- de inkoopwaarde van de auto was € 24.450,-. Verkoopkosten € 350,-.
- 9 Huur van het magazijn ad € 1.560,- per bank betaald.
- 10 Voor een gezellige avond met een vriendin € 350,- uit de kas gehaald.

